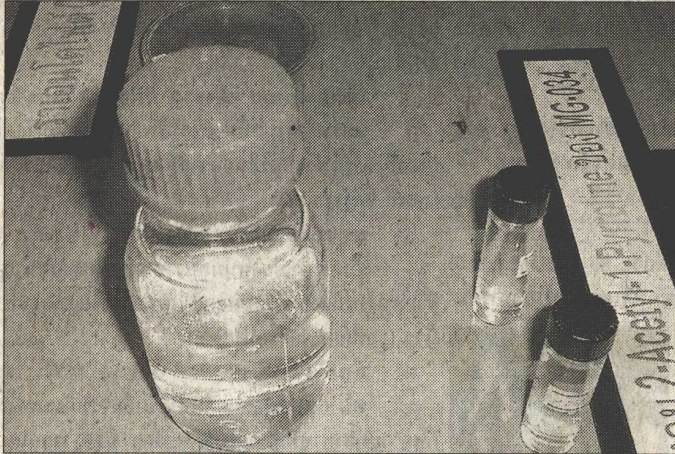

พบจุลินทรีย์ช่วยสร้างกลิ่นหอมในข้าว

ข้าวขาวดอกมะลิ หรือที่คนไทยเรียกกันติดปากว่า ข้าวหอมมะลิ เป็นพันธุ์ข้าวที่มีชื่อเสียง และได้รับความนิยมแพร่หลายไปทั่วโลก

ตัวเลขการส่งออกข้าวหอมมะลินับวันยิ่งเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ โดยคิดเป็นสัดส่วนการส่งออกประมาณ 20-25% ของยอดการส่งออกข้าวไทยทั้งหมด

คุณสมบัติของข้าวหอมมะลินำของความหอม นุ่ม และรสชาติที่โดดเด่นเหนือกว่าพันธุ์ข้าวอื่น ๆ ทำให้ข้าวหอมมะลิเป็นที่นิยมแพร่หลายไปทั่วโลก

ดร.สันตลักษณ์ รัชฎาวงศ์ คณะทรัพยากรชีวภาพและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และคณะได้ค้นพบจุลินทรีย์ *curvularia* sp. ที่อยู่ในข้าวลูกผสมระหว่างข้าวหอมมะลิกับพันธุ์อื่น ในแถบ จ.ปทุมธานี โดยจุลินทรีย์ดังกล่าวเป็นจุลินทรีย์ที่ไม่ก่อให้เกิดโรคน้ำข้าว

ซึ่งจุลินทรีย์ดังกล่าวเป็นตัวก่อให้เกิดกลิ่น

หอมคล้ายกลิ่นใบเตยในข้าว

ดร.สันตลักษณ์ ได้นำจุลินทรีย์ *curvularia* sp. มาเพาะเลี้ยง ก่อนจะใส่จุลินทรีย์ดังกล่าวลงไปใต้น้ำ และเมื่อทำการแยกจุลินทรีย์ออกมาจากน้ำ ก็พบว่าน้ำจะมีกลิ่นหอมเหมือนกลิ่นใบเตย

จากการศึกษาพบว่า จุลินทรีย์ *curvularia* sp. จะผลิตสาร 2AP (2-acetyl-1-pyrroline) เป็นสารหลักที่ทำให้เกิดกลิ่นหอมในข้าวหอมมะลิ

นอกจากนี้ยังพบจุลินทรีย์ดังกล่าวในหญ้าแฝกสมุทรสงครามด้วย ซึ่งจุลินทรีย์ที่พบในหญ้าจะทำให้กลิ่นคล้ายกับมะพร้าว น้ำหอม

กลิ่นที่ได้จากจุลินทรีย์ในข้าวจะให้กลิ่นที่ชัดเจนมากกว่าจุลินทรีย์ที่พบในหญ้า

ถือเป็นการค้นพบจุลินทรีย์ที่ก่อให้เกิดกลิ่นหอมในข้าวเป็นครั้งแรก ในอดีตเคยมีค้นพบจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดความหอมเช่นกัน แต่เป็นการค้นพบจากดิน การค้นพบดังกล่าวทำให้เชื่อว่ายีนที่สร้างกลิ่นอาจมีจากหลายแหล่ง

จุลินทรีย์ *curvularia* sp. เป็นความหวังใหม่ที่จะช่วยให้ข้าวพันธุ์อื่น ๆ มีความหอมเหมือนข้าวหอมมะลิได้ นอกจากนี้ยังจะช่วยเพิ่มความหอมของข้าวหอมมะลิให้หอมติดทนนานมากขึ้นด้วย

นอกจากนี้อาจนำมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ที่ต้องอาศัยกลิ่นหอมจากธรรมชาติ เช่น อุตสาหกรรมอาหาร และขนมไทย

เพราะการเพาะเลี้ยงจุลินทรีย์มาใช้งาน จะง่ายและประหยัดกว่าการปลูกพืชเพื่อสกัดเอากลิ่นมาใช้ประโยชน์

ดร.สันตลักษณ์ กล่าวว่า "ในอนาคตจะทำการศึกษาในจุลินทรีย์ดังกล่าว และนำมาเปรียบเทียบกับยีนความหอมของข้าว เพื่อศึกษาถึงความหอมของข้าวว่ามีต้นกำเนิดมาจากที่ใดกันแน่"

ศศิมา ดำรงสุกิจ

